

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “ХРИСТО БОТЕВ”, С.КАРАМАНЦИ
ОБЩИНА МИНЕРАЛНИ БАНИ, ОБЛАСТ ХАСКОВО
тел.: 037092266 e-mail: sou_karamanci@abv.bg**

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР:.....
/ Айхан Шабан /

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ**

За учебната 2020/2021 г.

I. Въведение

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от СУ „Христо Ботев“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с представянето на приобщаващото образование и превенцията на ранното напускане на училище.

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система(2013- 2020);
- Наредба за приобщаващото образование;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието, образователната система(2013-2020).

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование.

II. Анализ

В СУ „ Христо Ботев“ се обучават 191 ученици от I до XI клас, от тях пътуващи са 104 ученици от с. Боян Ботево, с. Колец, с.Винево, с. Ангел войвода, с.Сърница, с. Лясково. Обхванати са всички деца, подлежащи на задължително обучение. Броят на учениците се променя непрекъснато в хода на учебните години. За учениците от I – VII клас е въведено целодневно обучение с 6 групи за следобедни занимания, като са сформирани 4 самостоятелни групи в начален етап и 2 сборни групи в прогимназиален етап. Това допринася за по-доброто обучение на децата и пълноценното им включване в училищния живот.

Всяка учебна година в училището се разработват превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище. Но за ефективното прилагане на тези мерки е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане.

III. Причини за отпадане от училище :

Причините за отпадане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от училище.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Икономически причини.
2. Социални причини.
3. Етнокултурни причини.
4. Образователни причини.
5. Институционални причини.
6. Причини свързани със здравния статус.

- Икономически причини- безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище.

- Социални причини- свързват се с родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата.

-Образователни причини- трудности в усвояването на учебното съдържание, трудностите при овладяването на българския език и изграждането на пълноценни речево-комуникативни умения водят до социална изолация в училищната общност и също са предпоставка за преждевременното напускане на училище.

- Етнокултурни причини- силно действащите вътрешногрупови норми и натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище: липса на мотивация от страна на родителите за приобщаващото образование на децата им; дефицит на комуникативна компетентност и др.

-Институционални причини- недостатъчно координиран подход между различните служби и специалисти на национално, регионално и местно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище.

-Причини, свързани със здравния статус- в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища.

III. Цели на програмата

Главна цел в програмата е развитието на училището като място, в което учениците се чувстват ценени и приети, да разгърнат личния си потенциал съобразно собствените си интереси и потребности. В този процес е важно да подхождаме от гледна точка на принципа за осигуряване на равни възможности, да активизираме всички ученици за участие в училищни и извънучилищни дейности, както и да стимулираме участието на родителите в училищния живот.

1. Политики за превенция на преждевременно напускане на училище

- Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, създаване на ясни правила в училище и контрол по спазването им, работа по Механизъм за предотвратяване на тормоза в училище, създаване на условия за позитивна изява и развитие на учениците в различни области.
- Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище – внедряване на иновативни методи на обучение; повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата и учениците от уязвими етнически общности – осигуряване на средства за транспорт, осигуряване на безплатно ползване на компютърна и презентационна техника, библиотека и спортни съоръжения.
- Достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности – за настоящата учебна година в СУ „Христо Ботев“, с. Караманци има ученици със СОП в VIII, IX и X клас - с изнесено обучение в ЦСОП „Стефан Василев“, гр. Свиленград.

2. Политики за интервенция на преждевременно напусналите

- Повишаване участието и ангажираността на родителите - участие в родителски срещи, обществени съвети, ангажиране на родителите за участие в организацията и присъствие на училищни мероприятия.
- Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество чрез квалификация и мотивация на класните ръководители, консултации с педагогически съветник.

- Кариерно ориентиране и консултиране – осъществява се от педагогически съветник.
- Участието в проекти и програми за преодоляване на образователните дефицити на учениците, които срещат затруднения в подготовката си по задължителните си дейности в училище и повишаване на мотивацията им за учене.

IV. План за действие на програмата

Дейности	Срок	Отговорник
Идентифициране на ученици, застрашени от отпадане	постоянен	Педагогически съветник, класни ръководители
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	Класни ръководител, учители
Отпускане на финансови средства за транспорти	текущ	Директор
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност, осигуряване на дидактически материали, помагала по учебна и художествена литература	постоянен	Библиотекар
Допълнително обучение на ученици с образователни дефицити по предмети от задължителната подготовка	Консултации – по график	Преподаватели по предмети
Включване на учениците в клубове за занимания по интереси по различни национални програми и предмети	Съгласно сроковете по проект	Директор , ръководители на групи
Психологическа подкрепа и консултации	постоянен	Педагогически съветник
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище- прилагане на система за ранно предупреждение	целогодишно, след разработване от МОН	Директор, зам.-директор, учители, педагогически съветник

Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	Учители
Осъществяване на информационно-образователни инициативи за ученици, насочени към екологичното образование и повишаване на обществената култура.	целогодишно	Директор, зам. директор УД, МО на класни ръководители
Обучения на педагогически специалисти за работа в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците	по график, заложен в план за квалификация, обучение на МОН, РУО, община Хасково	Директор, комисия за квалификация на педагогическите специалисти, председатели на МО
Партньорски програми за споделяне на опит на регионално ниво	според график на дейности на РУО	Директор, зам.директор УД
Подобряване ефективността на взаимодействието с родителите	целогодишно	Директор, председател на обществен съвет и педагогически специалисти
Поддържане на добър психоклимат и намаляване на ситуациите на напрежение, стрес и дезинформация в условията на COVID 19. За информиране на ученици и родители да се използват само надеждни източници, като Световната здравна организация и Министерството на здравеопазването. Готовност за привключване към обучение в електронна среда от разстояние.	целогодишно	Директор, председател на обществен съвет и всички педагогически специалисти

V. Заключение и очаквани резултати

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семејство, училище, институции, училищно настоятелство и др. НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели. В изпълнение на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

1. Осигурен е достъп до образование на всички ученици в училището, в зависимост от техните индивидуални потребности и според възможностите на училището. Готовност за привключване към обучение в електронна среда от разстояние при необходимост при условия на COVID 19.

2. Осигурена позитивна образователна среда, свързана с ясно дефинирани права, задължения и отговорности на участниците в образователния процес за осигуряване на условия за образование, благоприятстващо развитието на личността на всеки ученик, както и с подобряване взаимодействието в образователните институции между заинтересованите страни;

3. Постигнати по-добри резултати от обучението на учениците, преодолен пречки пред развитието им, придобити ключови компетентности и осигурени възможности за личностна и професионална реализация.

Програмата е обсъдена, гласувана и приета на Педагогически съвет с протокол № 10 от 14.09.2020г.